

BURSA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

SİKÂYETÇİ : Diyarbakır Barosu Başkanlığı

SUC : Halkı Kin ve Düşmanlığa Alenen Tahrik veya Aşağılama(TCK m. 216/1,2), Nefret ve Ayrımcılık Suçu (TCK m. 122)

SUC TARİHİ : 12.11.2022(Öğrenilme tarihi)

ACIKLAMALAR:

Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bulunan Şehit Komando Er Ramazan Okur Ortaokulu'nda *merdivenlere "Ya Türkçe konuş, ya sus", Türkçe'nin bir eksiği yok, ya sizin?", "Türkçe ağzımızda ana sütü gibi helal olmalı" ve "Türkçe dilinize batmasın"* gibi ırkçı yazıların yazılı bulunduğu hususu, kamuoyuna yansıyan haber içeriklerinden öğrenilmiştir.Ekte ilgili haber içeriklerini ve görüntüleri sunuyoruz.

Şüpheli/lerin Türkçe dışındaki farklı dillere yönelik ayrımcılık yasağını ihlal eden, saldırıları karşısında müsnet suçtan yargılamalarının yapılarak cezalandırılmaları gerekir. Şöyle ki;

Dil; sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda düşünme biçimi, edebiyat, sanat, felsefe, tarih, kısacası bir kültür, bir yaşayış biçimidir. Anadilin kamusal alanda kullanımının önündeki engeller, eğitim dili olarak görülmemesi bir yana, anadilinde kendini ifade etmeyi engelleyici, yasaklayıcı ve tahkir edici yaklaşımların kabul edilmesi hukuken mümkün değildir.

Nefret ve Ayrımcılık Yasağı, uluslararası insan hakları koruma rejiminin temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle, uluslararası insan hakları hukuku standartları çerçevesinde kapsamlı olarak tanımlanıp, koruma altına alınmıştır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin birinci maddesinde, "bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar..." cümlesiyle ifade edilen "eşitlik" ilkesi, aynı zamanda diğer bütün hakların da temelini oluşturur. Bildirinin ayrımcılıkla ilgili ikinci maddesi insan haklarına ayrımsız olarak sahip olunacağını ifade ettiği gibi eşitliğin kapsamını da tanımlar niteliktedir, buna göre; Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu bildirme ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'de bildirgede anılan hakları topluca güvence altına almıştır. Türkiye'nin de imza koyduğu bu sözleşme eşitlik ilkesinin uluslararası dayanakları arasındadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10. maddesi de, "kanun önünde eşitlik" başlığı altında, anılan uluslararası bildirme ve sözleşmelere paralel olarak, eşitlik ilkesini ayrıntılı biçimde düzenler.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) tanımına göre; Mağdurun mülkün ya da işlenen bir suçun hedefinin, gerçek veya hissedilen ırk, ulusal ya da etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak benzer özellikler taşıyan bir grupla gerçek ya da öyle algılanan bağı, bağlılığı, aidiyeti, desteği ya da üyeliği nedeniyle seçildiği, kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suçtur.

Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler'in Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 20'nci maddesinde, "ayrımcılığı, düşmanlığı veya şiddeti kışkırtan her türlü ulusal, ırkçı veya dinsel nefret savunusu"nun kanunla yasaklanacağı belirtilmiştir.

Toplumların kendi anadillerini konuşabilmesi ve çocuklarına öğretebilmesi için uygun koşulların yaratılması gerekmektedir. Türkiye toplumunu farklı dil ve kültürlerle bir arada yaşaması nedeniyle, farklı dilleri tanıyan, koruyan ve gelişimi için gerekli önlemler alınmalıdır. Ancak, mezkur yazı içeriklerinden anlaşılacağı üzere, farklı dillerin öğrenilmesi, gelişimi ve korunmasının aksine Türkçe dışındaki dillere yönelik ayrımcılık yasağını ihlal eden şekilde tahkir edici yaklaşımda bulunduğu görülmektedir.

TCK'nın 216/1. Maddesi gereğince, "Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hususu belirtilmiştir.

TCK'nın 122. Maddesi gereğince, - "(1) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle;

a) Bir kişiye kamuya arz edilmiş olan bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini,

b) Bir kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını,

c) Bir kişinin işe alınmasını,

d) Bir kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını, engelleyen kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hususu belirtilmiştir.

TİHEK Kanunu'nun 5. maddesine göre ayrımcılık yasağının kapsamı şu şekildedir: Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapılması yasaklanmıştır.

Şüpheli/lerce Şehit Komando Er Ramazan Okur Ortaokulu'nun 1 katında bulman merdivenlerde, Türkçe dışındaki dillerin yasaklayıcı nitelikte, konuşulmasını engelleyici tahkir edici ırkçı, nefret ve ayrımcılık içerikli yazılar yazılmıştır. Halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu tehlike suçu olup, suçun oluşması için zarar oluşması gerekmez. Dolayısıyla kamu barışının bozulma ihtimali suçun işlenmesi için yeterlidir. Bu unsurun gerçekleşmesi için kamu barışını bozmak için açık ve yetkin bir tehlike olması gerekmez. Bu kapsamda, Türkçe dışındaki dillere yönelik saldırı gözetildiğinde, şüphelilerin TCK'nın 216. ve 122. Maddeleri gereğince yargılanması ve cezalandırılması gerekir.

SONUC VE İSTEM: Yukarıda açıklandığı üzere şüpheli/lerin hakkında soruşturma başlatılmasını ve cezalandırılması için kamu davası açılmasına karar verilmesini saygıyla talep ederiz. **13/11/2022**

Şikayette Bulunan
Diyarbakır Barosu

Ek:

1. Haber içerikleri
2. Orşuş ve diğerleri/Hırvatistan [BD] – 15766/03 Karar 16.3.2010 [BD]